

ถึงเวลา : เลือกตั้ง "ท้องถิ่น"

กองการเลือกตั้งท้องถิ่น
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย

รู้จักและเข้าใจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวของปวงชนชาวไทย (ล้นเกล้ารัชกาลที่ 5) ทรงก่อกำเนิดการปกครองท้องถิ่นไทย โดยเสด็จพระราชดำเนิน ณ “สุขาภิบาลท่าฉลอม” เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2448 และคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2553 เห็นชอบให้ วันที่ 18 มีนาคม ของทุกปี เป็นวัน “ท้องถิ่นไทย ”

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา มีพื้นที่ครอบคลุมทั้งหมดของประเทศไทย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจหน้าที่จัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะซึ่งเป็นการกิจที่สำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ดังพระราชดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (พระสริยยศในขณะนั้น) เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2549 เนื่องในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมร้านกาชาดของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า “... เดี่ยวนี้ไปที่ไหน หรือไปเยี่ยมประชาชนที่ใด เมื่อได้รับข้อร้องเรียนเกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนก็บอกว่าให้ไปร้องที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น...”

คำนำ

การเลือกตั้งท้องถิ่นเว้นว่างมาช่วงเวลานานับจากสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นทยอยครบวาระมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2557 ซึ่งตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 1/2557 ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2557 กำหนดให้สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่ครบวาระยังคงอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นดำรงตำแหน่งครบวาระทั้งหมดทั่วประเทศแล้วเมื่อเดือนพฤษภาคม 2561

การเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นภาพสะท้อนถึงพลังของประชาชนในท้องถิ่นที่จะเลือกตัวแทนเข้ามาทำหน้าที่สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อพัฒนาท้องถิ่นและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความสุขตามวิถีของท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดตั้งกองการเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นหน่วยงานภายในโดยมีภารกิจหน้าที่ในการสนับสนุน อำนวยความสะดวก ประสานงานการดำเนินการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่น ร่วมกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง และช่วยเหลือการจัดการเลือกตั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยสุจริต และเที่ยงธรรม

เอกสารประชาสัมพันธ์ **ถึงเวลา : เลือกตั้ง "ท้องถิ่น"** จะเป็นการเผยแพร่ข้อมูล ความรู้ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่น เพื่อประชาสัมพันธ์ความรู้ ความเข้าใจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้ที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การเลือกตั้งท้องถิ่นที่เป็นไปตามกฎหมาย โดยสุจริต และเที่ยงธรรม อันจะนำมาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่มีคุณภาพ มีคุณธรรมและมีจิตสาธารณะ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
มิถุนายน 2562

สารบัญ

หน้า

1	รู้จักและเข้าใจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2	การปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างไร ?
3	ความสำคัญของการเลือกตั้งท้องถิ่น
4	รูปแบบและจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
7	สรุปรูปแบบของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น
8	สรุปบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่น
9	สรุปบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น
10	ทำไมต้องไปเลือกตั้งท้องถิ่น ?
11	กระบวนการเลือกตั้งท้องถิ่น
12	คุณสมบัติผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง
13	หลักฐานแสดงตนในการใช้สิทธิเลือกตั้ง
14	คุณสมบัติผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
15	ลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
16	การแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
17	ข้อจำกัดสิทธิ : กรณีไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
18	ขั้นตอนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง
19	การกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งที่ควรรู้
20	หน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
21	คณะผู้จัดทำ

การปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างไร ?

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการแก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ เช่น

ด้านสาธารณูปโภค-สาธารณูปการ

ด้านส่งเสริมพัฒนาเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และคนพิการ

ด้านจัดการศึกษา

ด้านบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม

ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ด้านส่งเสริมวัฒนธรรม
และประเพณี

ด้านอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ด้านสาธารณสุข

ความสำคัญของการเลือกตั้งท้องถิ่น

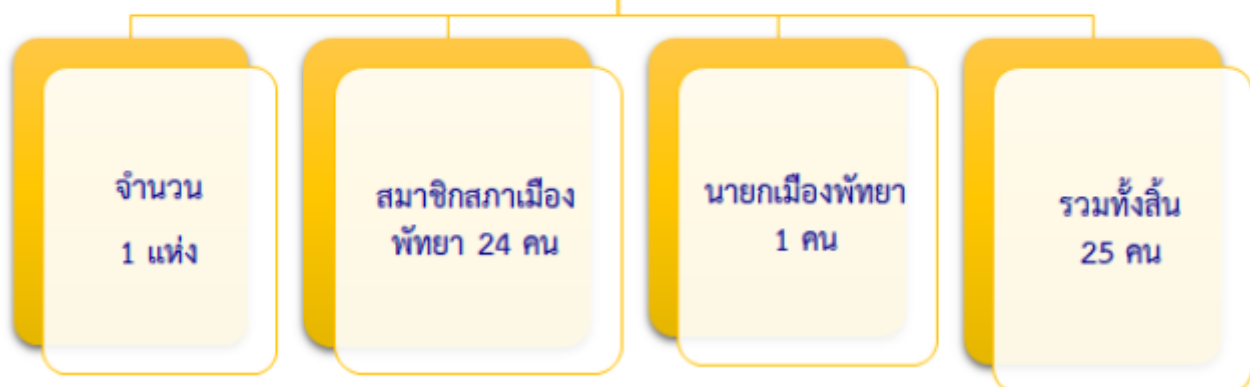
รูปแบบและจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบล

เมืองพัทยา

สรุปรูปแบบของสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น

ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละแห่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน
แบ่งเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหาร

ฝ่ายนิติบัญญัติ
มีหน้าที่ออกกฎหมายท้องถิ่น
และตรวจสอบการบริหารงาน
ของท้องถิ่น

ฝ่ายบริหาร
มีหน้าที่บริหารกิจการของ
ท้องถิ่น

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ส.อบจ.)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

สมาชิกสภาเทศบาล (ส.ท.)

นายกเทศมนตรี

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต.)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร (ส.ก.)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

สมาชิกสภาเมืองพัทยา

นายกเมืองพัทยา

สรุปบทบาทหน้าที่ของสมาชิกสภาท้องถิ่น

ออกข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ
เพื่อบังคับใช้ในท้องถิ่น

อนุมัติ/ควบคุมการใช้จ่าย
งบประมาณของผู้บริหารท้องถิ่น

ควบคุม ตรวจสอบ และถ่วงดุล
การบริหารงานของผู้บริหารท้องถิ่น

สะท้อนปัญหา ความต้องการ
และความคิดเห็นของประชาชน
ในท้องถิ่น

สรุปบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น

กำหนดนโยบาย
การบริหารงานท้องถิ่น

บริหารงานท้องถิ่นตามกฎหมาย
และระเบียบ

รับผิดชอบการใช้จ่ายงบประมาณ
และบริหารงานบุคลากร

รับผิดชอบต่อประชาชน
และนโยบายการบริหารงาน
และสภาท้องถิ่น

ทำไมต้องไปเลือกตั้งท้องถิ่น

การเลือกตั้งท้องถิ่น

1. เป็นหน้าที่ของคนไทยที่มีสิทธิเลือกตั้งทุกคนในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. เป็นการเลือกตัวแทนของประชาชนเข้าไปทำหน้าที่สะท้อนความต้องการของประชาชน
3. เป็นการทำหน้าที่ปกป้องผลประโยชน์และดูแลทุกข์สุขของประชาชนในท้องถิ่น ให้ประชาชนอยู่ดีกินดี เรียกร้องให้แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น

กระบวนการเลือกตั้งท้องถิ่น

คุณสมบัติผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และบุคคล ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้ง

1.ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี ในวันเลือกตั้ง

2.ต้องมีสัญชาติไทย หากเป็นผู้ที่โอนสัญชาติไทย
โดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้รับสัญชาติไทยมาแล้ว
ไม่น้อยกว่า 5 ปี

ทะเบียนบ้าน

3.ต้องมีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้ว
เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง

ยกเว้น บุคคลเหล่านี้ **ไม่มีสิทธิเลือกตั้ง**

หลักฐานแสดงตนในการใช้สิทธิเลือกตั้ง

- 1.บัตรประจำตัวประชาชน (หมดอายุก็ใช้ได้)
- 2.เอกสารที่ทางราชการออกให้โดยมีรูปถ่ายและหมายเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก เช่น ใบขับขี่, พาสปอร์ต, บัตรประจำตัวผู้พิการ ฯลฯ (ต้องไม่หมดอายุ)

คุณสมบัติผู้มีสิทธิรับเลือกตั้ง

สัญชาติไทย

มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

อายุ

1.กรณีเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง

2.กรณีเป็นผู้บริหารท้องถิ่นให้มีอายุตามที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด คือ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเมืองพัทยา และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร มีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง

มีชื่อในทะเบียนบ้าน

มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สมัครรับเลือกตั้งในวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

ลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

เป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้
สิทธิเลือกตั้ง ได้แก่

- เป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวช
- อยู่ระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่

อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัคร
รับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวหรือถูกเพิก
ถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

ติดยาเสพติดให้โทษ

เป็นบุคคลล้มละลายหรือ
เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการ
หนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชน

ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุม
ขังอยู่โดยหมายศาล

เคยถูกลงโทษพ้นจากการราชการ
หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ
เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือถือว่า
กระทำการทุจริตหรือประพฤติ
มิชอบในวงราชการ เป็นต้น

การแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ เนื่องจากมีเหตุจำเป็นให้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิได้ต่อบุคคลที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ดังนี้

- 1 ภายใน 7 วัน ก่อนวันเลือกตั้ง หรือ
- 2 ภายใน 7 วัน นับแต่วันเลือกตั้ง
- 3 แต่ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจแจ้งได้ภายในวัน 7 วัน ก่อนวันเลือกตั้งให้ดำเนินการแจ้งตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ทั้งนี้ การแจ้งเหตุไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งดังกล่าวไม่เป็นการตัดสิทธิที่ผู้นั้นจะไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ข้อจำกัดสิทธิ : กรณีไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

- ❶ สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารท้องถิ่น
- ❷ สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา
- ❸ สมัครรับเลือกเป็นกำนันและผู้ใหญ่บ้าน
- ❹ เข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น
- ❺ เป็นข้าราชการการเมือง และข้าราชการรัฐสภา ฝ่ายการเมือง
- ❻ เป็นรองผู้บริหารท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยเลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น ประธานที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น ที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น หรือคณะที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น
- ❼ เป็นเลขานุการประธานสภาท้องถิ่น ผู้ช่วยเลขานุการประธานสภาท้องถิ่น และเลขานุการรองประธานสภาท้องถิ่น

ระยะเวลาการจำกัดสิทธิครั้งละ 2 ปี นับแต่วันเลือกตั้งครั้งที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

ขั้นตอนการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

1 ตรวจสอบรายชื่อ และลำดับที่จากบัญชีรายชื่อที่ประกาศไว้หน้าที่เลือกตั้ง

2 ยื่นหลักฐานแสดงตน บัตรประชาชนหรือบัตรหรือหลักฐานที่ทางราชการหรือหน่วยงานของรัฐออกให้มีรูปถ่ายและมีเลขประจำตัวประชาชน

3 รับบัตรเลือกตั้ง ลงลายมือชื่อ หรือพิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาบนต้นขั้วบัตรเลือกตั้งพร้อมรับบัตรเลือกตั้ง

4 เข้าคูหาลงคะแนนทำเครื่องหมายกากบาทในช่องทำเครื่องหมายของหมายเลขประจำตัวผู้สมัครในบัตรเลือกตั้ง หากจะลงคะแนนไม่เลือกผู้สมัครผู้ใดให้ทำเครื่องหมายกากบาท ในช่องทำเครื่องหมาย "ไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด"

5 ใส่บัตรเลือกตั้งลงในหีบ เมื่อลงคะแนนเสร็จแล้วพับบัตรเลือกตั้งให้เรียบร้อย และใส่บัตรเลือกตั้งลงในหีบบัตรเลือกตั้งด้วยตนเอง

การกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งที่ควรรู้

ข้อห้าม

- ❶ ขัดขวาง หน่วงเหนี่ยว ไม่ให้ความสะดวกในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง
- ❷ รู้ว่าตนเองขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามในการสมัครรับเลือกตั้ง
- ❸ กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจงใจนับบัตรเลือกตั้ง อ่านบัตรเลือกตั้ง นับคะแนนเลือกตั้ง รวมคะแนนเลือกตั้ง ให้ผิดจากความเป็นจริง หรือกระทำการใด บัตรเลือกตั้งชำรุดเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำให้บัตรเสียเป็นบัตรดีที่ใช้ได้ หรือทำรายงาน การเลือกตั้งผิดจากความเป็นจริง
- ❹ เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่กระทำการใด ๆ อันเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร
- ❺ ผู้สมัครไม่ยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นเอกสารหรือหลักฐานไม่ถูกต้อง ครบถ้วน

บทกำหนดโทษ

ต้องระวางโทษจำคุก 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 200,000 บาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนด 20 ปี

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 40,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับและให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนด 5 ปี

หน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

- ออกระเบียบการเลือกตั้งท้องถิ่น
- ควบคุมดูแลการเลือกตั้งท้องถิ่น
- ตรวจสอบการเลือกตั้งท้องถิ่น
- จัดการเลือกตั้งท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย/กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น/ กรมการปกครอง

- สนับสนุน ช่วยเหลือ การเลือกตั้งท้องถิ่น
- ประสานการดำเนินการเลือกตั้งท้องถิ่น

จังหวัด/อำเภอ

- สนับสนุน ช่วยเหลือ การเลือกตั้งท้องถิ่น
- เป็นประธานคณะกรรมการ กกต. จังหวัด และ อปท.

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเลือกตั้งท้องถิ่น
ตามที่กฎหมายกำหนด
- รายงานผลการเลือกตั้งท้องถิ่น

คณะผู้จัดทำ

นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

นายสันติธร ยี่มะลาย
รองอธิบดี
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

นายทวี เสริมภักดีกุล
รองอธิบดี
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

นายขจร ศรีชวโนทัย
รองอธิบดี
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ผู้จัดทำ

1.นายวิษณุ วาสานนท์	ผู้อำนวยการกองการเลือกตั้งท้องถิ่น
2.นางจันทร์รัตน์ อาวุธปัญญากุล	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
3.นางนวมลลี เจริญเกียรติภักดี	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
4.นางสาวธัญญพัทธ์ ปัญญาศิริพัฒน์	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ
5.นางทัศนภารณ์ ลัทธศักดิ์ศิริ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
6.นายสุรัตน์ นุชอุทัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
7.นายปรเมศวร์ โตอดีเทพย์	นิติกรชำนาญการ
8.นายพิมมนต์ อรัญพูล	นิติกรชำนาญการ
9.นายพร้อมพงษ์ วงศ์ราษฎร์	นิติกรปฏิบัติการ
10.นางสาวเสาวภา พุทธา	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน